

BỘ TÀI NGUYÊN VÀ MÔI TRƯỜNG   CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 5472 /BTNMT-TCMT

V/v trả lời chất vấn của ĐBQH

Hoàng Thị Thu Trang tại Hội trường Kỳ
họp 2, Quốc hội khoá XIV

Hà Nội, ngày 21 tháng 11 năm 2016

Kính gửi: Đại biểu Hoàng Thị Thu Trang,
Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Nghệ An.

Bộ Tài nguyên và Môi trường trân trọng cảm ơn Đại biểu đã dành sự quan tâm, ủng hộ và chất vấn Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường về các lĩnh vực công tác của ngành tại phiên chất vấn và trả lời chất vấn ở Hội trường ngày 15/11/2016, Kỳ họp thứ 2 Quốc hội khoá XIV. Do thời gian không cho phép nên tại Hội trường, Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường chưa có điều kiện báo cáo, giải trình, làm rõ các vấn đề Đại biểu chất vấn với nội dung:

“Trong thời gian qua đã xảy ra nhiều sự cố môi trường nghiêm trọng ở các dòng sông và ở biển. Qua tiếp xúc, chúng tôi thấy cử tri rất lo ngại về tính khách quan cũng như chất lượng của công tác thẩm định, đánh giá tác động môi trường, công tác kiểm tra, giám sát và công tác hậu kiểm sau thanh, kiểm tra cũng như sau phát hiện vi phạm của ngành tài nguyên môi trường đối với các doanh nghiệp trong xử lý môi trường. Đây là một nguyên nhân quan trọng dẫn đến các sự cố môi trường. Đề nghị Bộ trưởng cho biết quan điểm và các giải pháp của ngành trong thời gian tới để khắc phục yếu kém này”

Bộ Tài nguyên và Môi trường xin được trả lời các vấn đề Đại biểu chất vấn như sau:

Đúng là công tác đánh giá tác động môi trường (ĐTM) hiện nay còn nhiều bất cập. Đây là công cụ dự báo những rủi ro có thể xảy ra khi dự án vào hoạt động, là cơ sở để xem xét cấp phép đầu tư. Tuy nhiên, thực tế nhiều địa phương do ưu đãi đầu tư, đã cấp giấy phép đầu tư trước khi ĐTM, nên không lường trước được những rủi ro về môi trường và không có phương án phòng ngừa rủi ro và sự cố về môi trường. Mặt khác, còn có sự quy định không thống nhất, bất cập về ĐTM trong Luật bảo vệ môi trường với các Luật: đầu tư, xây dựng v.v. Theo quy định, quá trình căn cứ để phê duyệt giấy phép đầu tư chính là phải có đánh giá tác động môi trường nhưng tại giai đoạn phê duyệt giấy phép đầu tư lúc đó mới chỉ là ý tưởng dự án nên chưa tính toán được đầy đủ toàn bộ quá trình, từ vấn đề về trình độ công nghệ cho đến các quy trình và công nghệ xử lý, cũng như vấn đề môi trường liên quan đến quá trình thi công, xây dựng và vận hành thử nghiệm. Bên cạnh đó, năng lực, trình độ ĐTM của các tổ chức tư vấn còn thấp, nhất là đối với các dự án quy mô lớn, công nghệ phức tạp. Năng lực thẩm định ĐTM của Hội

đồng cũng chưa đáp ứng được yêu cầu, trong khi đó tính chịu trách nhiệm của Hội đồng và các thành viên của Hội đồng chưa quy định rõ. Hoạt động giám sát thực hiện ĐTM còn nhiều bất cập trong cả quá trình lập, phê duyệt, xây dựng, vận hành thử nghiệm, vận hành chính thức và chấm dứt hoạt động của dự án. Ô nhiễm môi trường thường phát sinh từ các nguồn thải lớn, được che giấu rất tinh vi, do đó hoạt động giám sát xả thải là rất khó khăn nếu thiếu công cụ kỹ thuật giám sát liên tục 24/24 giờ.

Thời gian qua, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã tăng cường chất lượng của công tác thẩm định và đánh giá tác động môi trường cũng như chú trọng vào công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát việc thực thi pháp luật của doanh nghiệp. Trong giai đoạn từ năm 2011-2015, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã tiến hành thanh tra, kiểm tra đối với **3.440** cơ sở, KCN và CCN (cơ sở), phát hiện **2.087** tổ chức vi phạm (chiếm **60%**), với tổng tiền phạt trên **280** tỷ đồng, buộc truy thu phí BVMT đối với nước thải trên **127** tỷ đồng, bồi thường thiệt hại cho người dân gần **220** tỷ đồng, đồng thời buộc các tổ chức vi phạm phải đầu tư các công trình xử lý chất thải đạt QCVN với số tiền lên đến hàng ngàn tỷ đồng. Riêng năm 2016, đã tiến hành thanh tra, kiểm tra **952** cơ sở (theo kế hoạch **815** cơ sở tại 32 tỉnh/TP và 03 Đoàn thanh tra liên ngành đột xuất đối với **137** cơ sở có nước thải trên **500 m³/ngày** tại 22 tỉnh/TP). Kết quả thanh tra, kiểm tra nhận thấy có **203/952** cơ sở (chiếm **21,6%**) không vi phạm, còn lại hầu hết các cơ sở đều có các vi phạm về thủ tục hành chính và quản lý chất thải với mức phạt tiền trên **140** tỷ đồng, buộc bồi thường thiệt hại cho người dân số tiền trên **1,4** tỷ đồng và **500** triệu USD. Tuy nhiên, công tác thanh tra, kiểm tra và xử lý vi phạm vẫn chưa đáp ứng yêu cầu, đặc biệt là tại các địa phương; vi phạm diễn ra khá phổ biến, tinh vi, một số địa phương xử lý chưa nghiêm; nguồn nhân lực làm công tác thanh tra, kiểm tra còn thiếu và yếu về nghiệp vụ; phương tiện, thiết bị kỹ thuật nghiệp vụ để phát hiện vi phạm chưa được đầu tư nên khó khăn trong việc phát hiện vi phạm.

Để khắc phục tồn tại nêu trên, Bộ Tài nguyên và Môi trường sẽ rà soát lại hệ thống pháp luật về ĐTM theo hướng bổ sung quy định về chế độ trách nhiệm cho người đứng đầu tổ chức tư vấn và thành viên Hội đồng thẩm định ĐTM; tiến hành ĐTM 2 bước ĐTM đối với các dự án thuộc đối tượng phải xin chủ trương đầu tư và các dự án phức tạp nhạy cảm về môi trường. Tăng cường công tác tham vấn cộng đồng theo hướng công khai thông tin cho chính quyền, nhân dân địa phương, các hộ dân bị ảnh hưởng trực tiếp, các đơn vị, cá nhân quan tâm và lắng nghe, tiếp thu ý kiến về dự án. Quá trình thẩm định ĐTM phải nhận diện được các vấn đề phức tạp, nhạy cảm và đề xuất được mức độ giám sát sau ĐTM. Đặc biệt, trong trường hợp năng lực của tổ chức tư vấn và hội đồng thẩm định trong nước không đáp ứng được nhu cầu ĐTM của các dự án lớn, phức tạp, sẽ tính đến việc sử dụng tổ chức tư vấn và chuyên gia nước ngoài, trình độ cao để thực hiện ĐTM

một cách chính xác, tin cậy. Đồng thời, nghiên cứu cơ chế giám sát thực hiện ĐTM bởi các tổ chức khoa học độc lập trong và ngoài nước.

Bên cạnh đó, Bộ cũng sẽ thực hiện một số giải pháp để tăng cường hoạt động thanh tra, kiểm cao đáp ứng yêu cầu gồm: (i) Hoàn thiện cơ chế, chính sách, pháp luật về bảo vệ môi trường, thanh tra, kiểm tra, đảm bảo cho hoạt động này chủ động, linh hoạt, đúng pháp luật, không chồng chéo, không làm ảnh hưởng đến doanh nghiệp, trình Chính phủ ban hành Nghị định quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bảo vệ môi trường (thay thế Nghị định số 179/2013/NĐ-CP) theo hướng tăng mức xử phạt đối với hành vi gây ô nhiễm môi trường, đảm bảo đủ sức răn đe đối với các tổ chức, cá nhân cố tình vi phạm; (ii) Tăng cường nhân lực, năng lực, cơ sở vật chất và phương tiện, thiết bị kỹ thuật nghiệp vụ để phát hiện vi phạm về môi trường theo quy định của Nghị định số 165/2013/NĐ-CP của Chính phủ; (iii) Kiện toàn tổ chức và xây dựng hệ thống thanh tra chuyên ngành môi trường từ Trung ương đến địa phương, trước mắt kiến nghị Chính phủ cho phép sửa đổi, bổ sung Nghị định số 07/2012/NĐ-CP ngày 09/02/2012, trong đó bổ sung chức năng thanh tra chuyên ngành môi trường cho Chi cục Bảo vệ môi trường thuộc Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh/thành phố.

Trên đây là ý kiến trả lời của Bộ Tài nguyên và Môi trường về các vấn đề Đại biểu chất vấn. Bộ Tài nguyên và Môi trường trân trọng cảm ơn và rất mong tiếp tục nhận được sự quan tâm, ủng hộ của Đại biểu đối với các công tác của ngành tài nguyên và môi trường trong thời gian tới./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng Chính phủ (để báo cáo);
- PTTgCP Trịnh Đình Dũng (để báo cáo);
- Trưởng đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Nghệ An;
- Tổng Thư ký Quốc hội;
- Bộ trưởng, Chủ nhiệm Văn phòng Chính phủ;
- Vụ Phục vụ hoạt động giám sát, VPQH;
- Lưu VT, VP(TH), TCMT

